

Dosarul nr. 3r-84/22
2-21074870-01-3r-06042022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud.: E. Balan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, D. Stănilă, D. Corolevschi)

DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Zina Prisacari împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Nord cu privire anularea actelor administrative,

împotriva încheierii din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie, împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, din motiv că apelanta nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal,

c o n s t a t ă:

La 19 mai 2021, Zina Prisacari a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord, solicitând anularea deciziei de regularizare nr.120 din 05 aprilie 2021, procesului-verbal nr.09/02 din 12 martie 2021 de reverificare a declarațiilor vamale, răspunsului nr.2503 din 01 aprilie 2021 și răspunsului nr.28/11-6424 din 12 mai 2021.

Pe parcursul examinării cauzei, și anume la 09 iunie 2021, Zina Prisacari a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, solicitând suplimentar și suspendarea deciziei de regularizare nr.120 din 05 aprilie 2021 a Biroului Vamal Nord până la soluționarea cererii de chemare în judecată.

La 14 iunie 2021, Zina Prisacari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord, solicitând anularea deciziei nr.13 din 19 mai 2021 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal emisă de Biroul Vamal Nord și răspunsului nr.28/11-7621 din 03 iunie 2021 a Serviciului Vamal.

La 19 iulie 2021, Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie, a depus cerere de conexare într-un singur proces, cauza de contencios administrativ nr.3-91, la acțiunea Zinei Prisacari împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord cu privire la anularea deciziei de regularizare nr.120 din 05 aprilie 2021, procesului-verbal nr.09/02 din 12 martie 2021 de reverificare a declarațiilor vamale, răspunsului nr.2503 din 01 aprilie 2021, răspunsului nr.28/11-6424 din 12 mai 2021, și suspendarea deciziei de regularizare nr.120 din 05 aprilie 2021 a Biroului Vamal Nord până la soluționarea cererii de chemare în judecată, *cu cauza* de contencios administrativ nr.3-106/21, la acțiunea Zina Prisacari

împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord cu privire la anularea deciziei nr.13 din 19 mai 2021 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal emisă de Biroul Vamal Nord și răspunsului nr.28/11-7621 din 03 iunie 2021 a Serviciului Vamal.

Prin încheierea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost respinsă cererea depusă de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie cu privire la suspendarea deciziei de regularizare nr.120 din 05 aprilie 2021 a Biroului Vamal Nord până la soluționarea cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost transmisă judecătorului din cadrul Judecătoriei Bălți, sediul Central, Eduard Balan, spre conexare și examinare într-un singur proces, cauza de contencios administrativ nr.3-106/21, la acțiunea Zina Prisacari împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord cu privire la anularea deciziei nr.13 din 19 mai 2021 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal emisă de Biroul Vamal Nord și răspunsului nr.28/11-7621 din 03 iunie 2021 a Serviciului Vamal, cu cauza de contencios administrativ nr.3-91, la acțiunea Zinei Prisacari împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord cu privire la anularea deciziei de regularizare nr.120 din 05 aprilie 2021, procesului-verbal nr.09/02 din 12 martie 2021 de reverificare a declarațiilor vamale, răspunsului nr.2503 din 01 aprilie 2021, răspunsului nr.28/11-6424 din 12 mai 2021.

Prin încheierea din 26 iulie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost conexată într-un singur proces cauza de contencios administrativ nr.3-106/21, la acțiunea Zina Prisacari împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord cu privire la anularea deciziei nr.13 din 19 mai 2021 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal emisă de Biroul Vamal Nord și răspunsului nr.28/11-7621 din 03 iunie 2021 a Serviciului Vamal, *cu cauza* de contencios administrativ nr.3-91, la acțiunea Zinei Prisacari împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord cu privire la anularea deciziei de regularizare nr.120 din 05 aprilie 2021, procesului-verbal nr.09/02 din 12 martie 2021 de reverificare a declarațiilor vamale, răspunsului nr.2503 din 01 aprilie 2021, răspunsului nr.28/11-6424 din 12 mai 2021, pentru examinare concomitentă.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost respinsă acțiunea depusă de Zina Prisacari ca neîntemeiată.

La 30 noiembrie 2021, Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu dispunerea rejudecării cauzei. Totodată, a menționat că motivarea apelului o va prezenta după ce va recepționa hotărârea integrală (f.d.130, vol.II).

La 12 ianuarie 2022, Judecătoria Bălți, sediul Central a expediat copia hotărârii integrale din 24 noiembrie 2021 la adresele electronice ale reprezentatului apelantei Zina Prisacari, avocatul Corneliu Vrabie, (indicate în antetul cererii de chemare în judecată și cererii de apel): XXXXX și XXXXX (f.d.138-139, vol.II).

Prin încheierea din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, din motiv că apelanta nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

La 25 februarie 2022, Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii

din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, cu repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului.

În motivarea recursului reprezentantul recurentei Zina Prisacari, avocatul Corneliu Vrabie a indicat că cauza neprezentării în termenul legal a motivării apelului s-a datorat faptului că în perioada 14 ianuarie 2022 – până la 15 februarie 2022 inclusiv nu și-a desfășurat activitatea de avocat, întrucât la 14 ianuarie 2022 s-a simțit rău, la 18 ianuarie 2022, consultând medicul de familie, s-a izolat, iar la 04 februarie 2022 a făcut testul pentru XXXXX care s-a confirmat a fi XXXXX, precum și tratamentul și perioada de recuperare a durat până la data de 15 februarie 2022.

Distinct, avocatul Corneliu Vrabie a reținut că apelul motivat putea să-l prezinte doar el, fiind împuternicit de către clienta sa Zina Prisăcari, care este o persoană cu dizabilități XXXXX și nu are posibilitatea de a-și acorda asistență juridică în mod individual.

Consideră reprezentantul recurentei că prin declararea inadmisibilității apelului din motivul neprezentării în termenul legal a apelului motivat în circumstanțele obiective sus-enunțate, duce la încălcarea dreptului Zinei Prisăcari la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

Conform art.241 alin.(1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit art.242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 15 februarie 2022 și notificată avocatul Corneliu Vrabie la 24 februarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr.DS8005969878AS, anexat la actele cauzei (f.d.145, vol.II).

Astfel, recursul din 25 februarie 2022 a fost depus în termenul prevăzut la art.242 din Codul administrativ.

La 06 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord copia recursului depus de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor (f.d.155, vol.II).

La 19 aprilie 2022, Biroul Vamal Nord a depus referință, solicitând să fie respins recursul depus de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie, cu menținerea încheierii din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, pe care o consideră legală și întemeiată, or, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurente și al reprezentantului său, care trebuiau să se folosească de drepturile și obligațiile sale procedurale cu bună-credință.

De asemenea, intimatul consideră că avocatul Corneliu Vrabie duce în eroare instanța de recurs prin invocarea faptului că în perioada 14 ianuarie 2022 – până la 15 februarie 2022 inclusiv nu și-a desfășurat activitatea de avocat, deoarece la data de 18 ianuarie 2002, dânsul a participa în cadrul ședinței de judecată a Judecătoriei Soroca, sediul Central în cauza civilă, la acțiunea lui XXXXX, reprezentând interesele lui XXXXX, iar la 15 februarie 2022 a fost prezent în cadrul ședinței Judecătoriei Bălți, sediul Central în cauza de contencios administrativ, la acțiunea lui XXXXX, reprezentând interesele lui XXXXX.

Conform art.243 alin.(2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

În speță, completul a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, din motiv că apelanta nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.232 alin.(1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Iar, potrivit alin.(2) al art.232 din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată.

Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiutor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Totodată, conform art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Potrivit art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Iar, în conformitate cu dispozițiile art.97 alin.(1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Din materialele cauzei rezultă că la 24 noiembrie 2021 Judecătoria Bălți, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii în ședință publică, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Zina Prisacari (f.d.127, vol.II).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 noiembrie 2021, Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu dispunerea rejudecării cauzei. Totodată, a menționat că motivarea apelului o va prezenta după ce va recepționa hotărârea integrală (f.d.130, vol.II).

La 12 ianuarie 2022, Judecătoria Bălți, sediul Central a expediat copia hotărârii integrale din 24 noiembrie 2021 la adresele electronice ale reprezentatului apelantei Zina Prisacari, avocatul Corneliu Vrabie, (indicate în antetul cererii de chemare în judecată și cererii de apel): XXXXX și XXXXX (f.d.138-139, vol.II).

Cele menționate supra denotă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării apelului, a început să curgă de la data de 13 ianuarie 2022 (joi), ziua imediat următoare de la data notificării reprezentantului apelantei a hotărârii integrale a primei instanțe, care a expirat la data de 11 februarie 2022 (vineri) inclusiv.

Drept urmare, prin încheierea din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, din motiv că apelanta nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.236 alin.(1) și alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când

motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de declarare în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ a cererii de apel depusă de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie ca inadmisibilă, deoarece apelanta nu s-a conformat prevederilor legale imperative și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ. Or, după cum s-a menționat supra, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată reprezentatului apelantei Zina Prisacari, avocatul Corneliu Vrabie încă la data de 12 ianuarie 2022, însă ultimii până la expirarea termenului-limită (11 februarie 2022 (vineri) inclusiv), nu a prezentat Curții de Apel Bălți apelul motivat, fapt ce a generat în consecință declararea acestuia inadmisibil în conformitate cu art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ.

La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art.232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi, recurenta/apelantă Zina Prisacari și avocatul acesteia Corneliu Vrabie, fiind cei interesați de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, nu au depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, în vederea depunerii motivării apelului în interiorul termenului legal, care este un termen imperativ, cu solicitarea, după caz, a repunerii în termen a actului de procedură în conformitate cu legislația în vigoare.

Totodată, conform art.45 alin.(1) din Codul administrativ, persoanele fizice participă la procedura administrativă personal sau prin reprezentanții lor.

Din dispozițiile art. 65 alin.(1) din Codul administrativ, rezultă că, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Nu pot fi reținute argumentele avocatului Corneliu Vrabie precum că cauza neprezentării în termenul legal a motivării apelului s-a datorat faptului că în perioada 14 ianuarie 2022 – până la 15 februarie 2022 inclusiv nu și-a desfășurat activitatea de avocat, întrucât la 14 ianuarie 2022 s-a simțit rău, la 18 ianuarie 2022, consultând medicul de familie, s-a izolat, iar la 04 februarie 2022 a făcut testul pentru XXXXX care s-a confirmat a fi XXXXX, precum și tratamentul și perioada de recuperare a durat până la data de 15 februarie 2022 inclusiv, din motivele ce succed.

După cum rezultă din trimitere-extras medical din 25 februarie 2022 eliberat de IMSP „XXXXX”, avocatul Corneliu Vrabie a urma tratament ambulatoriu începând cu 18 ianuarie 2022 – până la 15 februarie 2022 inclusiv (f.d. 147, vol.II).

Reieșind din copia buletinului de însoțire pentru prelevarea probei biologice pentru detectarea XXXXX, la compartimentul „data colectării” figurează data de 04 februarie

2022, iar la compartimentul „*data debutului bolii*” este indicat 29 ianuarie 2022 (f.d.148, vol.II).

Mai mult ca atât, în ziua pronunțării încheierii recurate (15 februarie 2022), avocatul Corneliu Vrabie, (care se presupune că în perioada 18 ianuarie 2022 – până la 15 februarie 2022 inclusiv se afla în concediul medical), a fost prezent la ședința Judecătorei Bălți, sediul Central în cadrul examinării unei alte cauze de contencios administrativ (f.d. 163, vol.II).

Cele nominalizate supra, nu oferă o claritate referitor la debutul momentului de când avocatul Corneliu Vrabie s-a aflat în imposibilitate să prezinte apelul motivat.

Cu toate acestea, avocatului Corneliu Vrabie, fiindu-i notificată hotărârea integrală la 12 ianuarie 2022, a dispus de timp pentru a întreprinde măsuri în vederea realizării drepturilor clientului său (de a înștiința clientul, de a prezenta motivarea apelului în format electronic etc).

Cu atât mai mult, legislația în vigoare permite participanților la proces ca o formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor, folosirea mijloacelor electronice de comunicație. Ceea ce denotă că nu era necesară prezența fizică a avocatului Corneliu Vrabie sau a apelantei Zina Prisacari la depunerea motivării apelului în incinta instanței de apel sau la oficiul poștal, dar era suficientă depunerea acestuia în format electronic prin e-mail.

Din cele constatate se atestă faptul că avocatul Corneliu Vrabie nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflare dânsului și a apelantei Zina Prisacari într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură în interiorul termenului prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Prin urmare, alegațiile invocate în cererea de recurs nu justifică în niciun mod neprezentarea motivării apelului în termenul legal.

Astfel, culpa neîndeplinirii actului de procedură în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, îi revine nemijlocit recurente/apelante Zina Prisacari și avocatului acesteia Corneliu Vrabie, care nu au efectuat nicio acțiune procesuală inclusiv în sensul art.96 alin.(1) din Codul administrativ, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul legal, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturile lor procedurale.

Distinct, la caz, se reține jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unde în cauza *Carpov c. Republica Moldova* (nr.6338/11, 12 februarie 2019), Curtea a constatat că admiterea unui recurs depus în afara termenului de prescripție de către Curtea de Apel Chișinău a încălcat principiul securității juridice. Curtea a considerat că "pierderea" de către un litigant a unei hotărâri definitive adoptate în favoarea sa era incompatibilă cu Convenția. În cauza respectivă, reclamantul a "pierdut" o hotărâre adoptată în favoarea sa. Disputa dintre părți este dacă recursul formulat la 11 mai 2009 a fost depus în termenul legal prevăzut la articolul 434 din Codul de procedură civilă. Aici, Curtea a notat că sistemele legale a diferitor state membre prevăd posibilitatea extinderii termenului limită, în cazul în care există motive valabile în acest sens. În același timp, dacă termenul limită pentru un recurs este extins după o perioadă considerabilă de timp și pentru motive care nu par să fie persuasive, această decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice. Curtea a recunoscut că este în primul rând la discreția instanțelor naționale să decidă în privința extinderii termenului limită pentru declararea unui recurs, însă această discreție nu este nelimitată. Instanțelor li se cere să aducă motive. Unul din motive poate fi, de exemplu, omisiunea autorităților de a informa părțile despre decizia adoptată în privința cauzelor acestora. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea extinderii nu poate fi nelimitată, din moment

ce părțile trebuie să i-a măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc. În fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul *res judicata*, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită. (*cauza Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 3 aprilie 2008*).

Totodată, în cauza *Bodiu v. Republica Moldova (cererea nr. 7516/10, hotărârea din 18 iunie 2019*, Curtea a notat că recurentul în cererea sa de recurs nu a explicat ce l-a împiedicat să afle despre decizie mai devreme, sau mențiunea dacă a încercat să afle despre progresul procedurilor în apel inițiate de el. În pofida acestui fapt, instanța națională de judecată a fost de acord să calculeze termenul de 2 luni de la data indicată de recurent fără nici o rezervă. În această privință, ea nu a aplicat propria jurisprudență privind obligația părților de a acționa cu diligență și bună credință. Recurentul nu a fost întreat de ce nu a informat Curtea de Apel despre schimbarea adresei sau dacă a întreprins mai multe încercări de a afla despre procedurile în apel inițiate. În aceste circumstanțe, Curtea a considerat că prin admiterea recursului după scurgerea unei perioade considerabile de timp și *în absența vreunei explicații plauzibile de ce nu a făcut-o mai devreme*, a adus la zero tot procesul judiciar, care s-a finalizat cu o decizie definitivă și executorie și astfel a constituit *res judicata*. Astfel, Curtea a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și încălcarea dreptului reclamantului la un proces echitabil în sensul articolului 6§1 din Convenție, având loc violarea Articolului 6§1 din Convenție.

În prezenta speță, atât Zina Prisacari, cât și avocatul Corneliu Vrabie nu au prezentat dovezi că au întreprins încercări de a se conforma rigorilor impuse de lege, până la expirarea termenului legal de 30 de zile prevăzut la art. 232 alin.(2) din Codul administrativ (11 februarie 2022 inclusiv), să prezinte motivarea apelului, cu justificarea acestui motiv prin probe concludente și pertinente.

Pe lângă acestea, nu a fost exclusă nici posibilitatea ca recurenta/apelantă Zina Prisacari să fie reprezentată de către un alt reprezentant, cel puțin la etapa întocmirii motivării apelului.

Dat fiind cele menționate, se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie, ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (*cauza Bacev vs. fosta Republică*

Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Zina Prisacari, reprezentată de avocatul Corneliu Vrabie.

Se menține încheierea din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Zina Prisacari împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Nord cu privire anularea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron